

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XX. De Feudis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

natis v. g. decimarum &c. cum in hac materia odiosa ultra verba, quae de permutatione beneficiorum tantum loquitur, extensio non sit facienda.

§. V.

An permutatio fieri possit beneficiorum, non obstantibus gratiis expectativis?

Reviter respondetur (cum ulterius examen vix usum habeat in nostris partibus, ubi gratia expectativa per Concordata sublatæ sunt) quod tales gratia expectativa se non extendant ad beneficia ex causa permutationis vacantia, & consequenter, non obstantibus gratiis expectativis, permutatio beneficiorum valida sit, prout statuitur in *Cap. licet in sexto h. t.* cum æquitas non patitur ad hæc ex causa permutationis vacantia beneficia, gratias expectativas extendere.

§. VI.

An res sive jus spirituale possit permutari pro re temporali, & è converso; item an res spiritualis pro re spirituali.

Resolutio primæ quæstionis ex titulo de Simonia haberi potest, & breviter hinc ad eam quæstionem respondetur, Negative, prout sumitur ex *Cap. exhibita 9. h. t.* & natura prohibita Simonia probat.

Ad secundam quæstionem respondetur, affirmative, ut ex dictis jam patet, & ex *Glossa in Can. quam pio V. pacis caus. prima q. 2.* ubi sola pactio inhonestæ, qua pretium temporale pro re spirituali offertur in permutatione rerum spiritualium excluditur.

TITVLVS XX.

DE FEUDIS.

§. I.

Quid sit Feudum & quotuplex.

Feudum rectè describitur, quod sit *benevola libera ac perpetua rei concessio, immobilis vel æquivalentis cum translatione utilis dominii, retentâ proprietate, sub onere fidelitatis. & obsequij personalis exhibendi: ita ut b Emphyteus in hoc potissimum distinguatur, quod Em-*
Compend. Pirhsing.

phyteus fiat sub onere annui Canonis, seu pensionis solvendæ; Feudum verò, si propriè, & strictè feudum dictum sit, fiat sub onere fidelitatis & obsequij personalis à Vasallo, seu Feudatario, Domino directo Feudi, qui & senior vocatur, præstandi.

Dividitur autem feudum primò in feudum antiquum, quod ab uno ex ascendentibus, qui caput ac parens com-

munis agnationis fuerat, est acquisitum, ac nonnunquam etiam feudum paternum dicitur; & in feudum novum, quod primò alicui acquisitum est. Secundò dividitur in feudum hæreditarium, quod absolute alicui pro se, & hæredibus suis, etiam extraneis, conceditur; in feudum ex pacto, & providentia, quod concessum est alicui pro se, & liberis tantum, nullâ mentione factâ hæredum; & in mixtum, quod de utroque participat, ut si alicui concessum sit feudum pro se, a filiis, ac hæredibus, ita ut successor in tali feudo, debeat primi Vasalli & filius esse, & hæres. Tertio dividitur in feudum Ecclesiasticum, quod Ecclesia dat, vel accipit ab alio, aut Clericus, ut clericus, concedit; & sæculare, quod à sæcularibus datur & recipitur (quamvis aliqui dicant, in discernendo Ecclesiastico à feudo sæculari attendendam esse primam originem, sive à quo primùm feudum tale concessum est, ita ut sæculare dicatur, quod primò concessum est à Principe sæculari, etiam si postmodum ab Ecclesia feudataria in alium transferatur) quæ res denique in Masculinum, quod ad solos mares transit, & in Femininum, quod etiam in feminas transit.

§. II.

Quenam res Ecclesia in Feudum dari possint, vel non possint?

Res sacras & spirituales in feudum concedi non posse, cum non sint in commercio hominum, ex dictis jam patet, nisi accessione tantum, rei alicui mobili sæculari in feudum concessæ, unita sit, & cum Universitate transeat, prout

de jure Patronatus, castro alicui, et prædio annexo, conceduntur. Aliæ vero bona Ecclesiastica sine solemnitate tantum alienandum hæc talia requisita à jure, in feudum concedi non posse, cum tunc in feudatio sit alienatio, ex dictis jam patet, nisi fiat talis in feudatio de hoc jam ab antiquo in feudati solitis, hinc nunc tamen ad Ecclesiam revertis, prout supra de Emphyteusi dictum, & sequenti §. plus patebit.

§. III.

In quibus casibus feudum Antiquum ad Ecclesiam reversionem de novo feudum concedi potest, non obstante juramento de non infeudando de novo res Ecclesia?

Feudum Antiquum ab Ecclesia dicitur concessum, si ob delictum Vasalli ad Ecclesiam redeat, de novo iterum in feudum concedi potest, non obstante juramento, de non infeudando, quidem etiam Filio Vasalli, ex cap. 2. h. e. patet. modò illæ conditiones observentur, quas observandas supra dictum, in concedenda Emphyteusi in emphyteuticari solitis. Imò ex hoc cap. etiam patet, quòd Ecclesia potest latus, si rem in feudum concessam de novo tamen ob delictum Vasalli non facile recuperari possit à Vasallo aut alio tertio, in quem, infra Ecclesiam rem feudalem alienavit Vasallus, post nullis aliis adhibitis solemnitatibus, & nihil obstante juramento suo, in feudum concedere potentiori alicui Laico, qui feudum hoc à Vasallo, qui deliquit, recuperet, & postmodum ab Ecclesia

§. V.

*De prohibita & illicita, vel licita
feudi alienatione.*

EX generalibus feudorum Principijs
Responſio ad hoc quaſitum deſumi
debet (quæ intelligi debent, tam de
Eccleſiaſtico, quàm de ſeculari feudo)
juxta quæ in genere docetur, quòd Va-
ſallus non poſſit validè feudum alienare,
ſive novum, ſive antiquum illud ſit, ſine
conſenſu domini directi, ne fiat con-
temptus, aut præjudicium domino di-
recto; cum conſenſu tamen domini
directi, ſive tacitus hic ſit, ſive expreſ-
ſus, quòd licitè & validè feudum alie-
nare poſſit Vaſallus, expreſſè habetur in
pluribus feudorum juribus, ex quibus et-
iam patet, quòd Vaſallus in feudo, quòd
habet, alterum (ſimilem ſibi, quo ad con-
ditionem) ſubinfeudare poſſit, etiam
ſine conſenſu domini directi (cùm in
tali caſu nihil patiatuſ dominus directus,
cui prior Vaſallus, qui hinc & nunc de
feudo ſuo ſubinfeudavit alium, plenè
obligatus maneat) niſi aliunde pro-
hibeatur.

§. VI.

*An ſi dominus à Vaſallo accipiat
feudum in pignus teneatur fructus com-
putare in ſortem, nec ne?*

Reſpondetur dominum talem non
teneri, qui à Vaſallo feudum à ſe
conceſſum in pignus accipit, fructus il-
lius pignoris, computare in ſortem, ſi
Vaſallus interim liberetur à præſtando
ſervitio, ad quòd vi feudi domino di-
recto obligabatur cap. ex inſinuatione 1.

Sss 2.

h. t.

tali recognoscat, in favorem ſcilicet
Eccleſiæ, ſpecialiter hoc conſtituente
Pontifice, ita tamen, ut ad alios Caſus
favor hic, juri communi contrarius, non
extendatur.

§. IV.

*An ob delictum Prælati, vel al-
terius Clerici beneficiarii, cui ſecundùm
leges feudorum pœna privationis eſt
decreta, feudum amittat
Eccleſia?*

Feudum patrimoniale Clericum de-
linquentem contra feudorum leges
non minùs amittere, quàm Laicum,
certi juris eſt, cùm in talibus feudis
clericus æſtinetur, ut Laicus: ſi verò
feudum ſit Eccleſiaſticum, quòd Cle-
rico competit ratione ſedis, aut dignita-
tis Eccleſiaſticæ, & quòd ad menſam
v. g. Prælati pertinet, non amittit qui-
dem abſolutè feudum tale, Eccleſia, ob
delictum Prælati v. g. quia delictum per-
ſonæ non debet in Eccleſiæ detrimen-
tum redundare juxta reg. 76. in ſexto
fructus tamen Prælati, qui deliquit,
non percipit, ſed ad dominum directum
redeunt, dum vivit talis Prælati;
mortuo verò illo, vel depoſito, ad ſuc-
ceſſorem in Prælatura revertuntur, prout
habetur in Lib. 2. Feudorum Tit. 40. de
Capitulis corrad. §. item ſi clericus, ut ſic
enim puniuntur competenter delinquen-
tes, delictum tamen perſonæ non eſt
Eccleſiæ damnofum.

h. e. cum fructus ex feudo percipiantur, si præstetur obsequium, in hoc autem casu servitium nullum præstetur à Vasallo, consequenter nulli fructus illi competunt, quòd si tamen feudum non sit gratis concessum, sed pro pecunia, aut meliorationes industrià Vasalli factæ in tali feudo, æquitas exigit, & vitandæ usuræ necessitas, ut in primo casu fructus ex pignore tali percepti, in quantum superant justum censum, in sortem computentur; in altero verò casu, ut saltem integros fructus feudi talis non acquirat dominus directus.

§. VII.

An Clerici, Monachi, alique regulares succedere possint in feudis, vel ea acquirere?

PRImò Clericis universim jus succedendi in Feudo, negat jus Commune Feudale, ut constat ex l. 2. feudorum. Tit. 30. cap. unic. de Feudo summa, & plurius aliis feudorum juribus (neque enim, qui miles Christi est, debet esse miles sæculi, ut jura illa dicunt) nisi ex prima institutione feudum tale sit Ecclesiasticum, aut statuto, vel consuetudine, contrarium introductum sit, aut Francum sit feudum tale, & ab omni obsequio præstando liberum; aut servitium personale quidem exigat, quod tamen à Clerico honestè, vel per substitutum possit præstari; aut servitium

tantum reale, pensio v. g. pecunie &c. præstandum sit; aut feudum sit hæreditaria, ita ut ad quoscunque successores, etiam feminas, etiam transeos &c. transeant; aut demum Clerici tales sint tantum in minoribus constituti. Et hæc quidem de jure feudorum, quia tamen talia jura (speciatim ponunt de personis Ecclesiasticis, & Ecclesiis, ob defectum jurisdictionis quæ Laicis competere non possunt personas, aut res Ecclesiasticas, hinc jure Canonico correctæ sunt, & de Sacrorum Canonum jure, feudorum novorum, quàm antiquorum, capitulum sunt Clerici, & religiosi, Cap. 1. de foro compet. ita ut monasterium in sui professi feudum succedat, si illud sit successione, & bonorum hereditarium, prout supra de Emphyteusitico (modò feudum, vel Francum) vel tale onus annexum habeat, quod etiam à monasterio præstari possit, modò ante dictum & nec expressè tacite prohibitum fuerit in prima institutione, ne ad monasterium transeat, si tatem illius feudi habens, qui transierit talis professus, ad agnatos, vel proximos vel alios, qui in investitura modò vocati fuerunt, rediturum, si transierit talis professus, cum ut sic transierit in bona sui professi succedat nec feudo, aut feudi domino personam fiat.

